No. 3807.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6,00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 12 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 November.

De heer *de Kempenaer* heeft in de zitting der Tweede Kamer van gisteren een puntige kritiek van de spoorwegwet geleverd. Hij doet zich kennen als aanhanger der meening, dat het goederen-vervoer bij den aanleg van spoorwegen moet voorop staan. Over dit punt loopen de gevoelens in de Kamer zeer uiteen. Sommige leden zeggen, dat het personen-, anderen dat het goederen-vervoer de hoofdzaak is. Ons bedunkens is het niet mogelijk dit vraagstuk met één bepaald antwoord op te lossen, en wel omdat dit antwoord afhangen moet van den toestand der verschillenden lokaliteiten. In streken waar geen gebrek is aan goede waterwegen zal natuurlijk het personen-vervoer op den voorgrond staan. Over heidevlakten is het daarentegen denkelijk dat het goederen-vervoer aanzienlijk zal wezen. Om deze reden houden wij den strijd over het een en ander voor onvruchtbaar. De heer de Kempenaer zegt dat hij bij den aanvang een voorstander is geweest van de koncessie-Sloet-Reuchlin, zoo, om de personen als om de voorwaarden; maar de laatsten zijn niet gebleven wat zij waren, wijl de koncessie zoodanig werd gewijzigd dat de heeren Sloet-Reuchlin thans tot het aanleggen van lijnen verpligt worden, die zij-zelven vroeger hebben afgekeurd. De gemakkelijkheid, waarmede die heeren zich, tegen hun beginselen in, naar den wil der Regering geplooid hebben, strekt juist niet tot hun eer, en vermindert bij ons den goeden dunk, dien anders de lof van den heer de Kempenaer ons voor hun personen zou kunnen doen opvatten. Doch, het is bij die wijziging niet gebleven, maar, zoo als de spreker zegt, de voorstellen werden in slecht gezelschap gebragt en aan de zuiderlijn vastgehecht, die ook al door de Regering, tegen de plannen der koncessionarissen in, werden veranderd. Die verregaande lijdelijkheid der koncessionarissen voor beide lijnen kan in ons oog, tot zekere hoogte, de ingenomenheid verklaren, die de Regering zoo in het oogloopend voor hen aan den dag legde; maar daardoor is dan ook het vertrouwen op de soliditeit hunner ondernemingen zeer gedaald.

De spreker trekt sterk te velde tegen de brug over den Moerdijk, en klaagt bitter over de achteruitzetting der Hoofdstad. Dat deze werkelijk bestaat, hiervan acht hij de Regering-zelve overtuigd, zoo als blijken kan uit haar voorstel om, bij wijze van vergoeding voor Amsterdam, Holland op zijn Smalst door te graven. Geen spreker bijna, die het ontwerp bestrijdt, of hij voert de achteruitzetting der eerste stad van het rijk als een hoofdgrief aan. Geen voorstander dezer spoorwegen is er, welke die bewering niet tracht krachteloos te maken. Inderdaad, een sterk bewijs dat men hier met de miskenning van een gewigtig nationaal belang te doen heeft. Hoezeer dit klaarblijkelijk is, valt vooral telkens in het oog, als het financiëel punt ter sprake komt.

„Gij hebt geld noodig", zegt onder anderen de heer de Kempenaer, „zeer veel geld, dat gedeeltelijk in de schatkist aanwezig is, doch tot welks verkrijging door naamlooze vennootschappen aandeelen zullen worden uitgegeven, die door partikulieren moeten worden genomen. En wie hebt gij dan noodig? De mannen op de Beurs. Zij die de koorden aan de beurs van den Staat onder zekere omstandigheden in handen hebben, hebben ook de beurzen [illegible] in hunne magt. Zult gij gaan op de Rotterdamsche Beurs? Met de meeste welwillendheid zal zij u niet kunnen helpen; gij zult u naar de Amsterdamsche moeten wenden. Maar wanneer Amsterdam zoo stiefmoederlijk behandeld wordt, wanneer N.-Holland geheel vergeten wordt, is het dan te verwachten, te vergen, dat die Beurs u ten dienste zal staan om u de noodige gelden te verschaffen? Dat kunt gij niet verwachten. Dan zal het gevolg zijn van hetgeen wij besloten dat tijd en moeite zullen verloren zijn wegens gebrek aan geld."

Deze spreker, die tegen het ontwerp zal stemmen, zou wenschen dat van staatswege enkele hoofdlijnen werden aangelegd ter verbinding onzer zeehavens met Duitschland, en tot doorsnijding van ons vaderland van het noorden naar het zuiden. Later zouden daaraan door partikulieren zijwegen kunnen aangesloten worden, maar aan de Regering moet de bepaling der rigting verblijven. Een weg van Vlissingen over Breda en Roozendaal naar de Duitsche grenzen, en een van Maarsbergen over Bommel zuidwaarts acht hij vooral van gewigt.

De heer *van Wintershoven* keurt het ontwerp goed, wijl de aanleg van spoorwegen thans een dringende behoefte voor het Nederlandsche volk is. Hij laat in het midden of deze voordragt niet voor veel verbetering vatbaar is, maar wil haar aannemen ten einde de voordeelen, die de natie van den aanleg der spoorwegen zal plukken, niet tot een onzekere toekomst te verschuiven. Om dat doel te bereiken slaat de heer van Wintershoven, ons bedunkens, een averegtschen weg in. Immers meer dan een goedkeurende stem der Tweede Kamer wordt voor werkelijke spoorwegen vereischt. Men behoeft daartoe in de eerste plaats geld, en als het nu zoo goed als zeker is dat dit niet voor deze spoorwegen te vinden zal zijn, zou het dan niet rationeel mogen heeten die af te stemmen om de deur open te stellen voor andere, die kans hebben op de geldelijke ondersteuning onzer kapitalisten? Het verzet tegen dit ontwerp komt, volgens den spreker, alleen uit Amsterdam. Dit gezegde is zeer vreemd, als men in het oog houdt dat verschillende sprekers uit Hoorn, Tiel, Zutphen, Appingedam, Leeuwarden, 's Bosch, Utrecht, Gorinchem, Delft enz., allen tegen die voordragt gesproken hebben. Waar is het intusschen, dat Amsterdam zich met al haar gewigt en [illegible] heeft het volkomen gelijk, zoo om haar eigen belangen als om die van het gansche land. Dat de heer van Wintershoven de oppozitie der Hoofdstad toeschrijft aan afkeer van spoorwegen, welke ook, mag eene ligtvaardige bewering heeten, en wordt door het feit gelogenstraft dat haar kapitalisten, pas geleden, het eenige spoorwegplan hebben aangevraagd, waarvan men, op financiële gronden, verwezenlijking mag verwachten. Nergens heeft de belangstelling voor spoorwegen zich zoo krachtig geuit als juist te Amsterdam; immers, een daad, zoo als van daar is uitgegaan, heeft toch vrij wat meer kracht dan honderd opgewonden adressen. Amsterdam is magtig, zegt de spreker; het gebruike zijn kapitalen; het wende die aan tot bevordering der openbare belangen, enz. Maar dit is het juist wat Amsterdam doet, en zoo de heer van Wintershoven wenscht te zien, dat die kapitalen, ook ten behoeve der provinciën, door den aanleg van spoorwegen welvaart verspreiden, dan zou hij niet beter kunnen doen dan de voordragt afstemmen.

De heer *Dullert* wenscht geen staatsspoorwegen, en toont aan dat de Kamer in November 1857 een motie heeft aangenomen, waarbij hetzelfde gevoelen werd uitgedrukt. Onder degenen, die toen vóór die motie stemden, waren er velen die thans op staatsspoorwegen aandringen, wat den heer Dullert schijnt te bevreemden, maar in ons oog gemakkelijk te verklaren is. Immers ondanks die motie heeft de Regering toch staatsspoorwegen voorgedragen, maar onder het vernis van partikuliere koncessiën. Is het dus te verwonderen dat zoovelen de voorkeur aan ruiterlijke staatsspoorwegen geven, die voor de schatkist veel minder nadeelig zullen zijn dan deze? Wij kunnen althans zeer goed begrijpen dat men liever het gelaat heeft dan het masker. Overigens blijkt het dat de heer Dullert gunstig voor het wetsontwerp gestemd is. Hij oordeelt dat een centraal punt onnoodig is, vindt het zoo kwaad niet dat de lijnen zulke verbazende bogten maken, en keurt het vooral goed dat door een dier bogten Zutphen een spoorwegstation krijgt. Waarom dit zoo belangrijk is wordt betoogd op gronden, die voor Meppel, Deventer, Doesborg, voor elke kleine stad in één woord, kunnen aangevoerd worden. De financiële voorwaarden dragen ook al de goedkeuring van den spreker weg, en wat de bewering betreft dat de koncessionnarissen geen geld kunnen krijgen, deze is pas opgekomen sedert Amsterdam zich in de zaak heeft gemengd. Zeer juist aangemerkt, want dat gewigtig punt hangt van Amsterdam af. Maar wat daarbuiten nog voor de gegrondheid der bewering pleit, is dat de Regering-zelve in hare Memorie van Beantwoording een volzin heeft geplaatst, doorschijnend genoeg om er uit te kunnen leeren dat de koncessionarissen nog niet weten hoe zij aan geld zullen komen. Om die reden heeft de Regering dan ook geen waarborg-kapitaal van hen willen vorderen, dat anders in den regel bij elke koncessie een voorwaarde *sine qua non* is. Het verwondert ons dat deze bijzonderheid aan den heer Dullert is ontgaan.

Een ander voorstander van het ontwerp is de heer *van der Poel*. Ook hij heeft groote bezwaren tegen de voordragt, maar toch zal hij ze goedkeuren, en hij zou dat doen zelfs al waren die bezwaren nog grooter. Hij vindt het wijselijk van de Regering gehandeld, dat zij de verbetering van het belastingsstelsel heeft opgegeven. Hij gelooft dat de koncessionarissen wel geld zullen krijgen. De belangstelling van het geheele land strekt hen daarvoor tot borg. Belangstelling, door adressen betoond, is echter nog geen kapitaal. Hij gispt den heer van Hall wegens zijne rede, wijl deze alleen zal kunnen strekken om [illegible] koncessiën te schaden. De heer van der Poel schijnt te meenen dat de tegenstanders der wet lofredenen op de aangeboden koncessiën behooren te houden. Er zijn trouwens nog meer zonderlinge meeningen in zijn rede. Zoo meent hij dat de koloniale baten, waaruit de spoorwegen betaald zullen moeten worden, niet wisselvalliger zijn dan andere rijksinkomsten, en vraagt of men *vroeger* er wel aan gedacht heeft Utrecht tot middenpunt aan te nemen. De spreker leze het eerste Voorloopig Verslag over den zuiderspoorweg eens na, en hij zal er in vinden, dat dit *vroeger* het gevoelen van een groot [illegible] der meerderheid der Tweede Kamer was. Even als vorige redenaars zich op het standpunt van Drenthe, Rotterdam, de Mokerheide en Zutphen hebben geplaatst, stelt de heer van der Poel zich nu op het standpunt van Dordt, en met het oog op de belangrijkheid dier stad gepaard aan de andere redenen, welke hij heeft opgegeven, zal hij voor de wet stemmen.

Dit zal ook de heer *Reinders* doen volgens de verklaring, waarmede zijn uiterst korte, doch niet bondige, rede besluit.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* verklaart rondborstig te zullen spreken, al oordeelen velen het meer parlementair hun meening onder een vloed van woorden te verbergen. Hij heeft vele bezwaren tegen de wet, vooral tegen de noorderlijn, en klaagt bitter over de Regering, wier ondoordachte plannen oorzaak zijn van de spanning, die, volgens hem, in het land bestaat.

„Ik heb, zegt de spreker," den strijd in de dagbladen over personen en lokaliteiten met leedwezen gezien. Er is spanning in den lande, welke hoogst nadeelig voor het gemeen overleg is, en waarvan de oplossing niet te voorzien is, hoedanig ook de beslissing der Kamer zij. Er is op de nadeelen van den konstitutionelen regeringsvorm gewezen. Ik erken dit, maar wat wordt er al verspreid? Dat hier eene zamenspanning bestaat, om de Regering te bemoeijelijken, ten einde hare plaats in te nemen. Nu of nooit is er gezegd, *petitioneer dus; deze wet moet er door.*"

Zoo wij den heer Hugenholtz dus mogen gelooven hebben wij hier te doen met een drijven om de wet er door te slepen ten einde de voorstellers, de ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën nog eenigen tijd aan het bestuur te houden? Als dit zoo is, dan is het goed dat daarvan wordt gesproken. Plannen aan te nemen, die zoo verderfelijk zijn voor het algemeen belang, en tot welker verwezenlijking meer dan honderd millioen zullen moeten worden uitgegeven, enkel om het genoegen van nog eenigen tijd door de heeren van Bosse en van Tets geregeerd te worden, is de alleronverantwoordelijkste daad die een volksvertegenwoordiging zou kunnen plegen, en zoo iets, dan zou dit voorzeker onze konstitutionnele instellingen in miskrediet en gevaar brengen. Wij mogen overigens van die ministers niet vermoeden dat zij tot zulk een daad zouden aansporen. Zou men het ook kunnen weten dat zij, overtuigd dat de koncessionarissen toch niet zullen slagen in het bijeenbrengen der kapitalen, op het aannemen der gebrekkige wet dringen, om er zich aldus van af te

maken, wel wetende dat er niets van de uitvoering komen zal?

Als dit werkelijk het geval is, dan vooral hebben wij ten volle regt in onze bewering dat het alleen degenen zijn, die *tegen* deze wet stemmen, welke de zaak der spoorwegen in ons land bevorderen.

PIUS IX EN FRANKRIJK

IN 1849 EN IN 1859. (1)

VII. [*Slot*]

Ginder, in het Oosten, in Polen, in Ierland, zegt men, verheffen zich duizende bezwaren tegen ons werk: onze vriendschappelijke betrekkingen en vlugtige sympathiën weerhouden ons: wij vermogen niet alles wat wij zouden wenschen. Maar hier, in de Romagna, vermogen wij alles wat wij willen tegen een ouden priester, die zonder soldaten en geld is.

Zijt ge er van overtuigd dat ge dit vermoogt? Ja, ge kunt het op stoffelijke wijze. Maar niet zedelijkerwijze. Want ge moogt niet. En mogt gij voor de stem van den pligt doof zijn, anderen, verlichter en gemoedelijker dan gij mogen 't niet immer voor de stem van het belang zijn!

Welk belang kan een magt hoegenaamd, hetzij behoudend of liberaal, monarchiek of republikeinsch er in vinden om tegen zich den algemeenen haat der gansche wereld te wapenen. 't Beteekent weinig, zal men zeggen. O neen, 't is niet van weinige beteekenis. Geen verstandig vorst, geen bezadigd staatkundige kan met onverschilligheid de ontevredenheid aanschouwen eener groote meening, die over de gansche aarde verspreid is. En de vijandigste evenmin als de oppervlakkigste geesten, kunnen 't betwisten, dat de geloovige Katholieken nog eene groote magtige meening in de wereld vertegenwoordigen, en die meening is algemeen. Ten aanzien der politiek, der wijsbegeerte, der geschiedenis zijn de Katholieken grootendeels en gelukkiglijk verdeeld; ik zeg gelukkiglijk, want verdeeldheid is beter dan eensgezindheid in 'tgeen valsch en laag is. Maar zij zijn eensgezind ten gunste van het Pauselijk regt, eensgezind in de waardering van elken hun algemeenen vader gedanen hoon, als den bloedigsten dien men hun zelven zou kunnen aandoen. Daaromtrent bestaan geen drie verschillende opvattingen, daar zijn er geen twee; slechts ééne is er. Zijn er uitzonderingen, deze bevestigen den regel. Ik tart wie het zij onder duizend onzer één dissenter te vinden. De Katholieken verwarren niet, zooals men hen ter kwader trouw verwijt, het geestelijke met het wereldlijke: maar allen gelooven aan de noodzakelijkheid van het wereldlijk gezag des Pausen voor de geestelijke onafhankelijkheid der Katholieke wereld. Zij zien daarin geen leerstelsel, geen geloofsartikel! Zij zien er eenvoudig een regt in, een menschelijk regt, zoo men wil, dat hoewel aan de wisselvalligheden der aardsche zaken onderworpen, providentiëel, heilig en wettig bovenal is. Zij zien er een onmisbaren waarborg in, die door geen anderen kan vervangen worden, die voor hen alle waarborgen vervangt, welke de vroegere organizatie der maatschappij aanbood, toen de geestelijke magt duizend bolwerken, duizend vestingen, duizend voorregten bezat, die zij niet meer bezit. Niemand eischt ze terug, niemand betreurt ze, maar hun vernietiging maakt voor de waardigheid en den zoestand van het geloof de volkomene onschendbaarheid der Pauselijke onafhankelijkheid noodzakelijk. Bestaat er een ander middel om te beletten dat de Opperpriester behandeld worde, zooals de revolutionnaire bladen willen dat onze bisschoppen worden behandeld; opdat men hem niet in naam der demokratie kome zeggen: Zwijg, ge zijt niets meer dan een loontrekkend ambtenaar? Bestaat er in den tegenwoordigen staat der Europesche maatschappij een kombinatie, een regeling, die aan het geloof der Katholieken en de onmisbare onafhankelijkheid van hunnen Vader die waarborgen aanbiedt, welke de wereldlijke soevereiniteit hun verzekert? Niemand heeft er nog aan gedacht; niemand heeft ze nog ontdekt. 't Zijn alzoo de mandementen, zelfs de konciliën niet die 't zeggen; 't is de algemeene stem dier gemoedelijke staatslieden, welke de groote staatkundige en maatschappelijke belangen behandeld hebben. Geen enkele die niet, zooals de heer Odillon Barrot, destijds raadsprezident in de gedenkwaardige diskussie, door ons zoo vaak aangehaald, zegt:

„De twee magten moeten in de Romeinsche Staten worden zamengesmolten, opdat zij in het overige der wereld gescheiden blijven." (2)

Wanneer men het Katholicismus niet begeert, wanneer men de Kerk als de vijandin van het menschelijk geslacht en de geestelijkheid als een misdadiger, die *in het slijk moet gesmoord worden* beschouwt, dan is er niets eenvoudiger en meer logiesch dan datgene aan te randen wat de hoeksteen is der uitwendige en wereldlijke organizatie van het Katholicismus; maar niets is ook minder schrander en misdadiger, wanneer men de kracht, de waarde en maatschappelijke noodzakelijkheid der godsdienst begrijpt en verkondigt.

Men kome nu niet zeggen, dat het niets anders dan de Romagna geldt, namelijk een gedeelte, een brokstuk dier tijdelijke soevereiniteit, welke in beginsel onmisbaar is erkend. Zekerlijk is de wereldlijke magt van den Paus verkort of vermeerderd geworden, en kan dit worden, zooals alle magten ter wereld; maar behalve dat zijn regt op de provincie, welke men hem wil ontnemen, op traktaten, op het volkenregt, en op een bezit steunt, dat minstens even wettig is als dat van Piëmont op de republiek van Genua, of dat van Frankrijk op Korsika, even wettig als elk ander regt in Europa, mag men niet een of twee steenen aan het gebouw ontnemen door middel van argumenten en beginselen, die eenmaal erkend en bekrachtigd, het noodwendig geheel en al moeten doen instorten.

't Is wel mogelijk dat dit oude heilige gebouw, dat sedert elf eeuwen zoo vele stormen heeft getrotseerd, vergaat, 't is mogelijk dat het heilige prinsdom, in eene algemeene verwoesting, zich met het oude Europesche regt gaat vereenigen, dat zoo hardnekkig aangerand, zoo ellendig verdedigd werd. 't Is mogelijk; hier beneden is alles mogelijk. Geen onzer verbindt onoplosbaar het bestaan van het Pausdom aan dat van het wereldlijk gezag; wat er gebeure, het Pausdom zal levend blijven en daarmede ons geloof en kinderlijke liefde. De Voorzienigheid zal wel andere middelen weten te vinden, opdat zijne onfeilbare roeping vervuld worde.

Fata viam invenient.

Maar tevens, wanneer men die oude zoo nuttige, zoo wettige voorwaarde van het geestelijk oppergezag vernietigt; wanneer de soevereinen en revolutionnairen zamenspannen, dezen om het te schokken genen om het omver te werpen, dan zullen wij steeds het regt hebben, om zelfs in de verste toekomst, te zeggen, dat zij ongelijk hadden. 't Zal tevens een misslag en misdaad, een dwaasheid en onregtvaardigheid zijn. 't Zal een slecht doel zijn, bereikt door slechte middelen. 't Zal de handtastelijkste verkrachting zijn van het volkenregt en het openbaar regt der beschaafde natiën, in eene eeuw, waarin allerlei verkrachting zoo dikwerf is gezien. 't Zal de overwinning zijn der list en van het geweld op de eer, op de verradene zwakheid, op de gehoonde goede trouw. 't Is de gewoonte onzer grootste publicisten, die zoo gedwee jegens de sterken zijn en zoo verachtelijk de zwakken behandelen, te spotten met de tranen en de banbliksems van den Paus.

O! 't is ons bekend, des Pausen tranen treffen slechts zijne gehoorzame kinderen en zijn bliksems verschrikken eeniglijk hen, die er niet door worden bedreigd. Ze zijn daarom niettemin de tranen der onschuld en de bliksems der geregtigheid. De eersten zullen niet altijd onvruchtbaar, de anderen niet altijd onvermogend zijn. Men zal ons noch voor langen tijd, noch voor immer den mond sluiten. Duizende stemmen zullen, in de Kerk en in de geschiedenis, het *non licet* van het Evangelie herhalen. Geeft acht: *Non licet*. 't Is niets en 't is alles. 't Belet op dit oogenblik niets, 't bepaalt alles in de toekomst, zoowel ten aanzien van Gods oordeel als van dat der menschen. 't Belette Herodes niet te doen wat hij goedvond; maar wie zou in allen geval Herodes willen zijn geweest? 't Belette Pilatus niet de driften van een verblind schuldig volk te laten zegevieren, met zich de handen er van te wasschen. Maar wie zou de Pilatus van het Pausdom willen zijn?

(1) [illegible] het Fransch van graaf Ch. de Montalembert.

(2) [illegible] 21 Okt. 1849.

Uit Maastricht wordt het overlijden gemeld van Mgr. H. J. Oomen, groot-vikaris van het hertogdom Limburg, kamerheer van den Z. H. den Paus, prevoost van het kanonische kapitel der kathedraal en president van het seminarium te Roermond.

In een korrespondentie uit Parijs aan den *Nord* leest men het volgende:

„Sedert eenigen tijd zag men in het muzeum te Lyon een jong soldaat gedurende zijn vrijen tijd de schilderijen van groote meesters kopiëren. Op het oogenblik dat hij weder met dien arbeid bezig was, naderde eene vreemde dame, die het muzeum bezocht, den schilder, en vroeg hem belangstellend naar de oorzaak van zijn smaak voor de schilderkunst. De jonge soldaat verhaalde haar dat hij, leerling van Horace Vernet, in de loting was gevallen, doch te arm om een plaatsvervanger te koopen, moedig zijne nieuwe loopbaan had aanvaard met het voornemen om zoo veel mogelijk daarin zijne studiën voort te zetten. Daarop stelde de dame hem voor, de schilderij, waaraan hij bezig was, tot een prijs te koopen, die verre zijn verwachting overtrof, en beloofde hem tevens voor zijne toekomst te zullen zorgen. Toen de jonge schilder den naam zijner weldoenster vroeg, antwoordde zij glimlagchend: „Zend uwe schilderij aan de Koningin van Nederland." 't Was inderdaad deze vorstin, welke dien kunstenaar dat vereerend bewijs harer goedheid gaf. Men verzekert dat de Koningin het daarbij niet zal laten, en de jonge schilder zich spoedig weder geheel aan de uitoefening zijner kunst zal kunnen wijden."

Onze lezers zullen zich welligt herinneren dat het Fransche goevernement bij de Spaansche Regering dezer dagen heeft aangedrongen op de voldoening eener vordering van 100 millioen, met de daarop verschenen renten sedert 1823, wegens de toen voor Spanje door Frankrijk gemaakte kosten.

Van goederhand vernemen wij, dat deze zaak thans te Madrid tusschen partijen geregeld is, met dien verstande dat, in plaats van de verlangde som, door Spanje in eens af, aan Frankrijk zullen worden vergoed 60 millioen, betaalbaar in 3 pCts. uitgestelde schuld (nu $1\frac{3}{4}$ pCt. van 1851.

Spoedig zal zich dus waarschijnlijk de gelegenheid opdoen, dat onze landgenooten hunnen voorraad Spaansche artikelen kunnen vergrooten! Men wachte zich voor schade! (*A. Ct.*)

Bij beschikking van den 5n November 1859 is aan de heeren P. P. Kievits en C°. te Amsterdam, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee, van het Capelsche Veer naar Rotterdam en tusschenplaatsen, en terug.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc. te Woudsend c. a., J. W. D. van Hemert.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 10 *November.*

(Officieel Verslag.)

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het wetsontwerp, houdende goedkeuring van eenige artikelen der koncessiën voor den aanleg en exploitatie der Noorder- en Zuiderspoorwegen.

De heer de Kempenaer was heden de eerste aan het woord en zag in het wetsontwerp bezwaren en keurde het stelsel der Regering af.

De heer van Wintershoven schetste den toestand van hen die dit wetsontwerp bestreden, en zoude het betreuren indien dit wetsontwerp met politieke inzigten mogt behandeld worden: dat zou hij achten te zijn in strijd met de welvaart des lands.

De heer Dullert behandelde de vraag, of de Kamer spoorwegen wilde en in de wenschen der natie in dit opzigt deelde. Naar zijn oordeel was de Regering niet stelselloos te werk gegaan, daar zij juist naar aanleiding van haren wensch om zooveel mogelijk aan eenmaal geuite verlangens te voldoen gehandeld had.

Bij onderzoek van het wetsontwerp zelf verklaarde hij dat daarin het een en ander voorkwam dat hij gaarne anders zou voorgedragen gezien hebben, en verklaarde eindelijk voor de wet te zullen stemmen.

De heer van der Poel betoogde in den aanvang zijner rede het nut der daarstelling van spoorwegen hier te lande, uit overweging waarvan hij zich voorstelde over ondergeschikte bezwaren van dit wetsontwerp heen te stappen. Daar hij het oogenblik voor den aanleg van spoorwegen als hoogst gelukkig achtte, en 's lands financiën in gunstigen staat verkeerden, hoopte hij tot verlevendiging van handel en voor de bevordering van welvaart dat het ontwerp zou worden aangenomen.

De heer Reinders heeft zich mede voor het wetsontwerp verklaard; en de voorgedragen lijnen, als voldoende aan het doel tot verbetering van het binnenlandsch verkeer, goedgekeurd.

De heer ter Bruggen Hugenholtz is getreden in een betoog omtrent de vraag aan wien geweten moest worden dat de zaak der spoorwegen op dit oogenblik in een zijns inziens ongelukkigen toestand verkeerde. Hij voor zich had het besluit genomen om tegen het wetsontwerp te stemmen, op het gevaar af van dien ten gevolge den schijn op zich te laden, de belangen van het algemeen verkort te zien.

Op morgen zal de algemeene beraadslaging voortgezet worden.

DELFT, 10 Nov. De prijzen der Boter waren heden *f* 57 a *f* 69 naar kwaliteit.

GOUDA, 10 Nov. De veemarkt van heden met grooten aanvoer; door de veelvuldige aanvoer werd niet alles vlug verkocht. Schapen tamelijk vlug. Magere varkens vlug te verkoopen.

Goe-Boter *f* 1.12 a *f* 1.18; Wei-Boter *f* 0.92 a *f* 0.98.

WORMERVEER, 9 Nov. Ter markt van heden waren de hoogste prijzen der Kaas: kleine *f* $30\frac{1}{2}$, middelbare *f* $32\frac{1}{2}$ per 50 Ned. ℔. Aangevoerd 38 stapels.

PURMEREND, 8 Nov. Alhier waren de hoogste prijzen voor kleine Kaas *f* 31, voor middelbare *f* 33 per 50 Ned. ℔. Aangevoerd 120 stapels kleine en 14 stapels middelbare.

SCHOONHOVEN, 9 Nov. De weekmarkt van heden in gewonen doen, het aangevoerde vee tot 86 stuks runderen vond tegen hoogen prijs gretigen aftrek. Weiboter werd door opkoopers van 77 tot 80 cents, roomboter van 90 tot 96 cents per Ned. ℔ betaald. Kaas onveranderd, gold van *f* 22 tot *f* 25 per 50 Ned. ℔. Hennep blijft hare lustelooze stemming houden. Slechts kleine partijtjes, die tot betaling van landhuur moesten afgezet worden, golden ter goeder rekening *f* 14 à *f* 16 in afwachting van latere gelding of prijsregeling.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 11 Nov. De *Moniteur* berigt dat de werkzaamheden der Züricher konferentie afgeloopen, en dat de traktaten, welke zij in last had te sluiten, gisteren door de gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinië geteekend zijn. Deze traktaten zijn drie in ge-

tal. Bij het eerste wordt de afstand van Lombardije aan Frankrijk, met de daaraan verbonden voorwaarden, bepaald. Bij het tweede draagt Frankrijk het bezit van deze provincie onder dezelfde voorwaarden over aan Sardinië. De verschillende bepalingen dier traktaten, vervat in den geest der preliminairen van Villafranca, komen overeen met de schikkingen die door de regering des Keizers en die van Zijne Apostolische Majesteit zijn gemaakt, welke regeringen zich met elkander hebben verstaan om te zorgen dat een Kongres worde bijeengeroepen, hetwelk kennis zal moeten nemen van de traktaten van Zurich en zal behooren te beraadslagen over de middelen om de bevrediging van Italië op hechte en duurzame grondslagen te vestigen.

— De *Moniteur* bevat de dépêche, door graaf Walewski den 5 dezer aan de vertegenwoordigers van Frankrijk in het buitenland gezonden en houdende mededeeling van de bepalingen van het traktaat van Zurich. Tegenover de kwestie van algemeene politiek — wordt in dat stuk gezegd — hadden de gevolmagtigden geen besluit te nemen, dat vooral invloed zou kunnen hebben op de oplossing van vraagpunten die betrekking hebben op de regten van derden, en wier behandeling behoort tot de bevoegdheid eener Europesche raadsvergadering. De taak der gevolmagtigden beperkte zich tot het vaststellen in andere termen van de te Villafranca overeengekomen schikkingen; zij moesten zich met de verdere regeling der onderwerpelijke aangelegenheden niet inlaten. De regeringen van Frankrijk en Oostenrijk zijn het thans eens geworden, een kongres bijeen te roepen van de onderteekenaren der traktaten van 1815, waaraan zullen worden toegevoegd Napels, Rome en Sardinië, en welk kongres in last zal krijgen de Italiaansche hertogdommen te bevredigen. De Keizer vindt de voorwaarde tot die bevrediging in eene schikking gegrond op het herstel van den groothertog van Toskane op diens troon. Bovendien zal de Keizer al zijnen invloed aanwenden om tot het tot stand komen van eenen Italiaanschen bond te geraken. De Keizer is evenzeer overtuigd dat het traktaat van Zurich in overeenstemming is met de belangen van Italië, vooral wanneer voor Venetië een afzonderlijk bestuur en een nationaal leger zullen worden verkregen."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Nov. Heden ten drie ure zullen de vredesakten te Zurich onderteekend worden. Ten aanzien van het laatste financieel bezwaar is een schikking getroffen. Oostenrijk zal zich, in plaats van de geëischte honderd vier millioen, met honderd twee millioen tevreden stellen, welk cijfer den Fransche gevolmagtigden gelast zijn aan te nemen; deze moeten nu tot de laatste formaliteiten voor het bekrachtigen van den vrede overgaan. Bereids heeft graaf Walewski aan al de Fransche diplomaten in den vreemde, betreffende de te Zurich gemaakte schikkingen cirkulaires gezonden, waarin de onderteekening van den vrede zoo goed als verwezenlijkt wordt voorgesteld.

— In al de parochiën van het diocees Rennes is een rondgaande brief van den Aartsbisschop voorgelezen, waarin gebeden voor den Paus verzocht worden. In een herderlijken brief van den Bisschop van Straatsburg wordt aan diens geestelijkheid de jongste allokutie van Z. H. medegedeeld.

— In een korrespondentie van den *Nord* uit Parijs wordt beweerd, dat hoe stellig de wensch van het Kongres schijnt uitgemaakt te zijn, die evenwel in de hoogere goevernementskringen zoover niet dan in de dagbladen gevorderd is, en dat wat van de officiële toetreding van Engeland is gezegd, nog aan twijfel onderhevig zou zijn. 't Is waar dat het kabinet te Londen niet weigert aan het Kongres deel te nemen, en de voorwaarden daartoe niet even hardnekkig als vroeger staande houdt, maar die het stelt zijn echter nog verre van de goedkeuring der andere mogendheden te erlangen.

Engeland, zou, zoo zegt die korrespondentie, niet wegens een opregte deelneming in Italiëns lot zoo moeijelijk te overreden zijn. De Britsche politiek is steeds gewoon hare belangen, niet hare sympathiën te raadplegen. Die plotseling ontstane genegenheid voor den wensch der Italianen is niets anders dan een voorwendsel om voorwaarden te stellen en voorbehoudingen te maken, maar de ware oorzaak moet elders worden gezocht. Engeland voorziet dat het Kongres zich met andere vraagstukken zal bezighouden en zijne werkzaamheden uitgebreider zullen worden, daarom wil het grenzen bepalen en een programma hebben. En, evenals Engeland, zoo willen de overige mogendheden zich niet in de Italiaansche kwestie onderwerpen aan de preliminairen van Villafranca en de te Zurich gemaakte bepalingen, maar eischen ook dezelfde vrijheid van handelen.

Dit zou, volgens den schrijver, op dit oogenblik de ware toestand van de Kongres-kwestie zijn.

Wegens de grondslagen van het Italiaansche vraagstuk, zouden de groote mogendheden regtstreeks aan het Kongres deel nemen, zooals in de Grieksche, Belgische zaken en in die der vorstendommen het geval was. De in de kwestie eenig belang hebbende mogendheden zouden er bij genoodigd en aan de overige de genomen besluiten medegedeeld en zij verzocht worden daaraan hare goedkeuring te hechten.

Het, in den brief van Keizer Napoleon aan Viktor Emmanuel, ontwikkelde plan zou eenigzins tot grondslag der onderhandelingen over de Italiaansche zaken dienen. Het in beginsel erkende regt der hertogen, maar niet de interventie, zou te gelijkertijd worden verkondigd. Mogt het Romagnesche vraagstuk op het tapijt worden gebragt, 'tgeen niet stellig is, dan zou eveneens de onschendbaarheid der pauselijke bezittingen worden verkondigd, doch op de onmiddelijke uitvoering van gewenschte hervormingen en koncessiën krachtig worden aangedrongen.

Van Oostenrijk zouden waarborgen worden verzocht ter volledige uitvoering der, ten aanzien van Venetië en de vestingen, te geven voldoening. Welligt zou Oostenrijk een bepaalden tijd worden aangewezen om die reorganizatie ten uitvoer te brengen. Piëmont zou, als vertegenwoordiger der belangen van een groot deel van Italië, aan het Kongres deelnemen.

— Bijna dagelijks verneemt men het een of ander; waaruit blijkt, dat de benoeming van den heer Billault werkelijk een vijandig karakter, ten opzigte der journalistiek heeft. Uit eene zekere bron verneemt men, dat de Keizer zich maar al te duidelijk op dat punt heeft uitgelaten, met de verklaring, dat het hoog tijd was geworden om aan de gevolgen der toegevendheid van den heer Delangle een einde te maken.

— Aan den *Courrier de Lyon* wordt uit Florence geschreven:

„De Italiaansche ondankbaarheid houdt niet op grooter en schooner te worden. De tijd is voorbij dat men den soldaten een zelfzuchtige vurige hulde bragt. Te Genua en Piacenza heerscht een volledige verdeeldheid tusschen beide legers; men groet elkander zelfs niet meer. Slechts één Fransch officier heb ik niet Piëmontesche officieren in gesprek gezien, en schier alom heeft het portret van Garibaldi den groote, het algemeen verdwenen portret van Napoleon III vervangen.

„Overigens hoort en leest men hier dingen, die verbazender zijn dan welke men ziet. Men verontwaardigt zich er over dat Frankrijk Engeland wil beletten van onze overwinningen gebruik te maken, daar het geweigerd heeft de gevaren te deelen, om ons de vruchten er van te ontnemen, door voor Italië meer te eischen dan het verdrag van Villafranca en de gezworen beloften ons veroorloven te geven. Nog meer; in de botsing, die tusschen Frankrijk en Engeland zou kunnen ontstaan, zouden de Italianen zeer geneigd zijn zich aan de zijde van onzen mededinger te scharen. Men heeft waarlijk gelijk te zeggen, dat het beter is de ondeugden der menschen te vleijen, dan hun ware belangen voor te staan."

— Brieven uit Bologna melden, dat de konstituerende vergadering belangrijke besluiten heeft genomen; onder anderen de afkondiging van de Sardinische grondwet; de heer Cipriani was van zijn funktiën als goeverneur-generaal ontslagen en de heer Farini in zijn plaats gekozen, tot aan de bezitneming van het regentschap door den prins van Carignan. De heer Farini heeft die waardigheid aanvaard en een proklamatie uitgevaardigd, waarin hij de redenen van zijn gedrag en die der bevolkingen van de Legatiën bloot legt. Hij eischt voor deze het regt over zich zelven te mogen beschikken.

De konstituerende vergadering van Toskane heeft met 154 stemmen tegen ééne stem den prins van Carignan tot regent gekozen, om het land namens Viktor Emmanuel te regeren.

Ten aanzien der aanneming van het regentschap over de Staten van Midden-Italië door den prins van Carignan en den Sardinischen Koning is men nog in 't onzekere. Uit Turijn is nog niets vernomen, waarnaar men zou kunnen oordeelen in welken zin dat vraagstuk zal worden opgelost. Te Berlijn schijnt men, maar uit die stad geschreven wordt, een weigering te verwachten; daarentegen kan uit de dezer dagen door den *Morning Post* gegeven verklaringen het tegenovergestelde worden afgeleid; 'tgeen waarschijnlijk is, als men aanneemt wat beweerd wordt, dat de benoeming van den prins van Carignan boveral zou strekken om de Italiaansche beweging tegen te gaan en ze te beletten van revolutionnairen aard te worden, iets waarvan het gevaar blijkbaar zou wezen, ingeval de Italianen zich door het kabinet van Turijn verraden en verlaten achtten.

Napoleon III, dit gevaar beseffende, zou er dan ook in toegestemd hebben, zich niet regtstreeks te kanten tegen de door de Italiaansche nationale vergaderingen genomen besluiten, en slechts een enkel voorbehoud hebben gemaakt ten gunste van het Europesche interventie-regt, 'twelk door prins Carignan zou aangenomen zijn, die verder zou beloofd hebben van zijne waardigheid afstand te doen, zoodra het Kongres hem dit gebood.

— Het regentschap van den prins van Carignan kan als een bijna volbragt feit beschouwd worden. Die maatregel schijnt niet zoo plotseling genomen of aan de kabinetten onbekend geweest te zijn. Dat regentschap zou, naar de verklaringen door het Fransche goevernement gegeven, niets meer dan voorloopig en slechts bestemd zijn om aan het Kongres den tijd te gunnen besluiten te nemen en de orde tot het tijdstip eener bepaalde organizatie te handhaven. Het Fransche kabinet zou zich met de kabinetten der drie andere groote mogendheid te dier zake verstaan hebben, welke omstandigheden geacht wordt als een der redenen, die Engeland tot de toetreding bij het Kongres zoude nopen.

Intusschen liep het gerucht dat graaf Walewski tegen het regentschap van den prins van Carignan zou protesteren; doch aan dat gerucht werd weinig geloof gehecht.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Nov. Op het door den lord-mayor gegeven feestmaal voerde sir G. Cornwall Lewis, namens het gouvernement het woord; doch zijne rede, in zooverre die bekend is, werpt geen nieuw licht op de Italiaansche kwestie noch op de voorwaarden, waarop Engeland aan het Kongres zal deelnemen. Er blijkt slechts uit, dat het kabinet tot hiertoe aan de vereeniging er van nog niet zijne adhæzie heeft kunnen geven, wijl door de, in den oorlog gewikkeld geweest zijnde, mogendheden het te dier zake nog geene uitnoodiging hadden gedaan. Mogt de uitnoodiging ontvangen worden, dan zou het goevernement over zijn te houden gedrag beraadslagen, maar tot zooverre is het besloten ten volle het beginsel te handhaven, dat de Italianen niet mogen worden gedwongen tot de aanneming eener regering, welke zij niet zouden willen, of dat de vrijheid hunner keus belemmerd worde.

Wat de redenaar vervolgens nopens de wapeningen in Engeland en de gevaren van buiten zeide, was zeer bevredigend. Hij verklaarde dat, hoe noodzakelijk het was voorzorgsmaatregelen te nemen, men volstrekt niet bij eenige vreemde mogendheid een gevoel van vijandigheid kon opmerken en dat het land van alle mogendheden vriendschappelijke betuigingen ontving.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 9 Nov. De plannen, die beweerd worden dat het kabinet der Tuileriën zou hebben om aan het toekomstig Kongres voorstellen te doen ter wijziging van eenige bepalingen der Weener traktaten, onder anderen die betreffende de uitsluiting der familie Bonaparte van Frankrijks troon, hebben hier in diplomatieke en goevernementale kringen een zekeren indruk veroorzaakt, te meer daar door Frankrijk bij Rusland naar men zegt, krachtige pogingen zouden worden in 't werk gesteld om zijn adhæzie te dier zake te erlangen, en het Fransche kabinet zich boveral grondt op het verzet van Engeland in der tijd tegen die uitsluiting, of ten minste zijn afkeer alstoen om deel te nemen aan een oorlog ten einde Frankrijk een bijzondere regering op te leggen.

Die plannen, welke trouwens slechts als een gerucht in omloop zijn, zouden misschien eenig licht kunnen werpen op de diplomatieke onderhandelingen, welke nopens het kongres gevoerd worden. Betreffende de Suez-kwestie zegt men, dat ze aan het kongres door een der belanghebbende mogendheden zal worden onderworpen. 't Is nu de vraag welke — Frankrijk of Oostenrijk?

— Op het eiland Seeland in Denemarken werd voor eenige dagen eene merkwaardige vondst gedaan door een landbouwer. Bij het omspitten van den akker ontdekte hij een hard voorwerp, dat bij nader onderzoek een aarden pot bleek te zijn, waarin zich ongeveer 1300 gouden en zilveren muntstukken bevonden, gedeeltelijk afkomstig uit den tijd te van Koning Knud den Groote en zijn opvolger Hard Kanut, in de elfde eeuw.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 November.

ONDERTROUWD (10 Nov.): H. Groenenberg met S. Meijer.
BEVALLEN (9 Nov.): J. G. de Bruyn, geb. Brink, Z.
OVERLEDEN (6 Nov.): K. Jurriaans, wed. J. Dekkers, 7 j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55 5/16	2/m.	Livorno	ƒ 88½
Zigt	„	„ 55 11/16	„	Napels	„ 78½
2/m.	Bordeaux	„ 54⅞	3/m.	Petersburg	„ 165
½/m.	„	„ 55¼	6/w.	Weenen	„ 92
2/m.	Madrid	„ 241	„	Augsburg	„ 99
„	Cadix	„ 248	„	Frankfort	„ 99¾
„	Sevilië	„ 240	2/m.	Hamburg	„ 85 1/16
„	Bilbao	„ 240	Zigt	„	„ 85 5/16
„	Lissabon	„ 40⅜	2/m.	Londen	„ 11.60
„	Porto	„ 40¼	Zigt	„	„ 11.65
2/m.	Genua	„ 45½		Rotterdam	„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Nov. België 2½ pc. 55¼ g. 4½ pc. 98⅜; Metal. 56⅛; Nation. 60⅛; Spanje 1½ pc. 31 9/16 g; 3 pc. 42 g.

PARIJS, 10 Nov. Rente Kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 70.10; Credit mobilier 787.50; Fr. Oost. Spoorw. 548.75; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Spaansche Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 42½; Passive —; Cred. Spanje —; Rom. Leening 84.50.

MADRID, 9 Nov. Spanje 3 pc. 43.05; 1½ pc. 33.40.

LONDEN, 10 Nov. Cons. 96¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¾ a 23; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2½ pc. id. 14¼ a 15; 3 pc. Port. 45¼ a ¾; 3 pc. Spanje 44¼ a ¾; 1½ pc. id. 32¾ a 33; Coupons 4¼ a ½; Passive — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 60 a 60½; id. 7 pc. Oblig. 75 a 77; Sardinie 86 a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 10 Nov. Met. 5 pc. 72.—; 2½ pc. —.—; Nat. 77.—; Loten 1854 4 pc. 109.—; Bank-Aktiën 896; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 203.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 268.—; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.40; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 25; Zilver 18¼.

BERLIJN, 10 Nov. Metalliek 5 pc. 57¼; Nationale 61¼; Stiegl. 5de serie 94½; 6de id. 104½; Rusland 5 pc. —; Nieuwe 3 pc. 64½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 103½; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141; Credit 79½; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅝, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅝, 2/m. 141, Weenen —, Petersburg 95¼.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		10 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63⅝	63$\frac{11}{16}$	63⅝
Dito Dito	3	75⅛	75⅞	75¾
Dito Dito	4	97⅛		
Amortis. Syndik.	3½			
Aand. Handel-Maatsch.				
Oost-Ind. Leening	4			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening Amsterdam	4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
Maatschappij van Weld.	4			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½			
Dito bij Rothschild	2½	51⅞		
Frankrijk, Certificaten	3			
Spanje, Obligatiën	1½	32⅛	32$\frac{3}{16}$	32$\frac{3}{16}$
Dito	3	43⅝		
Dito Binnenl.	3	41⅜	41⅞	
Amortisable Schuld		10¾		
Bewijzen Coupon		4⅞	4½	
Crediet Instel. bij *Prost & Co*.				
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43⅞	43$\frac{7}{16}$	
Dito 1856/1857	3	43$\frac{1}{16}$	42	
Dito Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C^o*. 5 pCt.		103⅞		
Dito bij idem 1828/1829	5			
Cert. bij idem 1831/1833	5	84⅞		
Dito bij idem 1840	4	80$\frac{1}{16}$		
Dito bij *Stieglitz*	4	80¾		
Dito Nieuwe	4			
Dito 5de Serie	5	89⅝		
Dito 1855, 6de Serie	5	99¼	99$\frac{5}{16}$	
Dito adm. te Hamburg	5			
Dito dito te Londen	5			
Dito dito dito	4½			
Inschrijving in Assignat.	6			
Certifikaten van dito	6	61⅜		
Spoorweg Aktiën				
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	157½		
Obligatiën	4 pCt.	77$\frac{13}{16}$	77⅞	77$\frac{13}{16}$
Pruissen, Obligatiën	4½	101⅛	101⅝	
Aandeelen 1854	3½	202		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C*.	5			
Dito	4			
Dito Metalliek	5	53⅞	53$\frac{11}{16}$	53⅝
Dito Rente Amsterdam	5	78	78⅛	
Dito Nationale 1854	5	57⅜	57⅛	57⅞
Dito dito	2½	28⅞	28$\frac{7}{16}$	28⅞
Weener Bank-Aktiën				
Dito Aand. fl. 250, 1839		272½	275	
Dito dito 250, 1854	4 pCt.			
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam. en B*.	5			
Dito bij *Rothschild*	5			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5			
Dito	3			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5	99⅜	99½	
Dito 1839 van £ 100	5			
Dito 1843 £ 100	5			
Dito 1852	4½			
Dito 1858	4½			
Sardinië	5			
Peru, Geldl. 1854	4½			
Dito te Parijs	3			
Ecuador, Oblig. 1855	1	14½		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3	27	27½	
Dito Uitgestelde	1	14	14⅛	
Grenada, Obligatiën	6	14$\frac{13}{16}$	14$\frac{15}{16}$	14$\frac{13}{16}$
Dito Uitgestelde		4⅝		
Mexiko, dito	3	21⅛	21⅛	
Nrd.-Amer., Ph. Hope en C, Lr. A				
Dito dito	B			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	79⅝		
Louisiana				
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5	3⅝		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 — pCt. —; Russische Spoorweg volgestort 219½, ½ Hypotheek —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. 123; [illegible] de Amsterdamsche Banden, die bij eenige [illegible]

faire williger gestemd waren, was overigens de markt nagenoeg onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS
van 11 November tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63$\frac{9}{16}$; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 42$\frac{1}{16}$; Rusl. Obl. bij Hope en C^o. 5 pc. 103½, Cert. bij Stieglitz 1855 6de serie 5 pc. 99⅝, Oostenrijk. Met. 5 pc. 53$\frac{15}{16}$, dito 2½ pc. 28¾, ito Rente Amst. 5 pc. 73½, dito Nationale 1854 5 pc. 57$\frac{15}{16}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek . . *f* 23,27½ à —		Pruissische . *f*	34⅝	à —
Napelsche . . » — » —		Spaansche . . »	—	» —
Div. in £ . . » 11,57½ » —		Hamb. Russ. . »	32⅛	
Eng. Russen » 11,57½ » —		Russ. in Z. R. »	33⅝	» —
Fransche . . » 55¼ » —		Polen . . . »	35	» —
Belgische . . » 55¾ » —		» » Fl.	26¼	» —

Buitenl. Spanje *f* 55⅛. Nation. Met. d^o. 1 Julij 1859, *f* —.—. Amerik. in D. *f* 2.34. Coupon 3 pc. Rusland *f* 11.75.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60	à 9,70
Oude Gerande Dukaten	» 5,50	» 5,60
Wigtige Souvereinen	» 11,65	» 11,75
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Franks	» 9,25	» 9,35
Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.		

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters . . . per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	*f* 2,70	*f* 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980		
» 900 » 700	*f* 104,20	à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 11 Nov.

Tarwe vast; 130 ℔ h. Poolsche *f* 360; 130 ℔ o. Frans. *f* 290. Rogge: 128 ℔ Pruiss. *f* 212; 118 ℔ j. Arch. *f* 178; 121 ℔ 121 ℔ gedr. Odessa *f* 170; 119 ℔ miudere dito *f* 162.

ROTTERDAM, 10 Nov. Tarwe: 161/2 ℔ o. Straalsunder *f* 305; 165, 164/2 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 295 à 300; 158/2 ℔ n. dito dito *f* 280. — Rogge: 156/2 ℔ j. Straalsunder *f* 220; 156/2 ℔ m. Pruissische *f* 220; 147/2 ℔ Koersche *f* 195 bij partij; 148/2 ℔ Archangel *f* 176 à 178; 145.2 ℔ St.-Petersb. *f* 180; 143/2 ℔ dito *f* 180; 140/2 ℔ dito *f* 170.

SCHIEDAM, 10 Nov. Rogge. Verkocht: 142/2 ℔ Kuda *f* 126 6/w.; 150/2 ℔ Deensche *f* 185 6/w. — Moutwijn *f* 13.75; Jenever *f* 19,25; Amst. Proef *f* 20,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 10 Nov. Lion (st.), Londen.

HELVOET, 10 Nov. Haines, Leila, Baltimore, l. v. Brouwershaven.

BROUWERSHAVEN, 10 Nov. Ruhaak, Graafstroom, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD.

TEXEL, 10 Nov. Abrahamsz Jr., Willemina en Clara, Batavia. — v. d. Veen, Petronella Catharina, id. — Kerkers, Barend Willem, St. George d'Elmina en id. — Roszbergen, Juno, Suriname. — Dijk, Stad Leeuwarden, id.

HELVOET, 10 Nov. Kruithoff, Zeemeeuw, Nantes.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 November, in lading naar:

Keulen	J. L. Wilson, Cöln N°. 10.
Mannheim	H. Wilson, Ocean.
Maintz	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Manheim	Van der Pol, Europa.
Frankfort	G. Itschert, Fortuna.

AMSTERDAM, 7 November, vertrokken naar:

Keulen	H. Rorsch, Albion.
Maintz	J. Lohr, Maintz N°. 1.
Duisburg	J. Hesper, Catharina.
Dusseldorp	H. G. Hoenderop, Beauharnais.
Urdingen	J. Lemmer, Vrouw Maria.
Keulen	M. Greeve, Cöln N°. 5.
Ludwigsh. Mannheim en Heilbron	G. Itschert, Fortuna.
Mannheim	L. Penning, Azia.

Rijnhoogte: ARNHEM, 10 Nov. 23 P. 0 duim. KEULEN, 10 » 9 » 10½.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 14 November, des avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erf, Buitenkant, U 101. — 2. De Wind-Korenmolen *de Oranjeboom*, Mennonietenpad, YY 49. — 3. Huis en Erve, Keizersgracht, AA 277. — 4. Buitenverblijf en Erve, *Zonnelveen*, Olifantspad, bezijden den Ned. Rhijnsp., ZZ 104. — 5. De helft in een Huis en Erve, Hondegatsteeg, FF 283. — 6. Huis, Achterhuis en Erve, St. Nikolaasstraat, [illegible] — 7. Huis en Erve, Buiten-Dommerstraat, UU 694. — 8. Dito, naast het voorgaande Perceel, UU 695, te zamen in eene koop. — 9. Dito, St. Jansstraat, I 255. — 10. Dito, Vinkenstraat, UU 524. — 11. Dito, Zeedijk, M 220. — 12. Dito, Binnen-Amstel, Y 110. — 13. Dito, Heerengracht, RR 246, benevens een Achterhuis en Erve, Heerenstraat, RR 243. — 14. Huis en Erve, Heerengracht, SS 198. — 15. Twee Pakhuizen en Erven, *de Noordsche Leeuw*, Marken, S 9 en 10. — 16. Twee Huizen en Erven, voor Perceel N° 15, S 8 en 11. — 17. Twee dito's, Tuinstraat, OO 343 en 244. — 18. Huis en Erve, Egelantierstraat, NN 176. — 19. Dito, Tweede Leliedwarsstraat, MM 409. — 20. Huis en Erven, St. Pietersteeg, A 149.

Advertentiën.

(1989) Heden overleed alhier aan eene kortstondige ziekte, mijne teedergeliefde Echtgenoot, MARIA HOOGENDORP, in den ouderdom van 59 jaren en bijna 9 maanden, na voorzien te zijn geweest van de laatste Genademiddelen onzer Heilige Kerk.

PIETER VAN EGMOND.

ROELOFARENDSVEEN, 8 November 1859.

(1988) Heden overleed alhier op het onverwachtst tot onze groote droefheid, in den ouderdom van ruim 64 jaren, de Hoogeerw. Heer HENRICUS JOSEPHUS OOMEN, Eere Kamerheer van Z. H. Pius IX, Groot-Vicaris van het bisdom van Roermond, Kanonik en Proost van het Kapitel der Kathedraal en President van het groot Seminarie.

ROERMOND, den 8 November 1859. In naam der familie, J. F. J. T. OOMEN.

Eenige Kennisgeving.

(1990) Voor de deelneming, bij het overlijden van onze geliefde Dochter ondervonden, betuigen wij, ook namens onze Kinderen en Behuwd-Kinderen, den hartelijksten dank.

SCHIEDAM, 10 November 1859. W. J. NOLET. H. W. E. NOLET—ROOMERS.

(1992) Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van MEVROUW ANNA MARIA AGNES TEN BRINK, eerst Weduwe van den Wel-Ed. Heer ANTON SINKEL, betuigen wij onzen hartelijken dank.

BAARN, 10 November 1859. Uit naam van hare kinderen, behuwd- en kleinkinderen, E. MOORMAN.

HAARLE, Gemeente HELLENDOORN.

Aangezien er zich tot het houden van een vergelijkend examen, ter vervulling der vacerende betrekking van **Hoofdonderwijzer**, aan de School in genoemde buurschap, geen voldoend getal Sollicitanten heeft aangeboden, zoo worden zij, die bevoegd en genegen zijn, naar genoemde betrekking mede te dingen, andermaal uitgenoodigd, om de, bij de wet gevorderde stukken voor of uiterlijk op den 15 December e. k. *franco* aan den Burgemeester der gemeente in te zenden, zullende de dag van het vergelijkend examen nader bekend gemaakt worden.

De voordeelen aan genoemde betrekking verbonden bestaan in eene vaste jaarwedde van *f* 400, benevens eene vergoeding van *f* 40 voor het gemis van eene vrije woning.

Door den vorigen onderwijzer werd tevens de betrekking van Organist in de aldaar bestaande R. C. kerk waargenomen, onder goedkeuring van HH. Ged. Staten, voor welke waarneming door het kerkelijk Bestuur eene jaarlijksche belooning van *f* 75 zijn toegezegd, tevens zal de nieuwbenoemde Organist begunstigd worden met het aflezen der kerkenspraken, ten bedrage van pl. m. 12 à 15, en tevens in het genot worden gesteld van circa een Bunder Groengrond, bij en rondom de School gelegen, aan de burgerlijke gemeente Haarle toebehoorende. (1991)

Bij den Boekhandel C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

Tractatus de Jure liturgico auctore D. Bouix vol. in 8°. *f* 2,25.

Tractatus de Parocho ubi et de vicariis Parochialibus necnon monalium, militum et xenodochiorum cappellanis; auctore D. Bouix vol. 8°. *f* 3,60.

Theologia Moralis Universa Pio IX Pontifici maximo dicata Autore Petro Scavini 4 vol. 12°. *f* 7,00.

Histoire du pape Innocent III et de son siècle, d'après les monuments originaux par Fr. Hurter, Président du Consistoire de Schaffouse. Traduction nouvelle augmentée d'une Introduction et de notes historiques et de Pièces justificatives par MM. l'abbé Jager et Th. Vial 2 vol. 8°. *f* 7,50.

Mémorial du prédicateur ou recueil des divers sujets de Dogme et de la morale catholiques appropriés à la chaire 2 vol. 8°. *f* 6,00.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.